

РЕШЕНИЕ

№ 15549

гр. София, 26.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА Гражданско дело № 20221110124809 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

Т. С. Г. е предявил иск по чл.181, ал.1 ЗМВР срещу Столична ** като предпочитан ответник и срещу Министерство ** като евентуален ответник за сумата от 4320 лева – произтичащо от служебно правоотношение задължение за заплащане на легова равностойност на храна през периода 01.12.2018г. – 13.12.2021г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (12.05.2022г.) до окончателното плащане, както и иск по чл.86, ал.1 ЗЗД за сумата от 1330,80 лева – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 01.12.2018г. – 12.05.2022г.

Ищецът твърди, че през процесния период по служебно правоотношение заемал последователно без прекъсване различни длъжности при СДВР към МВР и имал статут на служител на МВР по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР. Счита, че на основание чл.181, ал.1 ЗМВР има право на легова равностойност на храна в размер, определян ежегодно със заповед на министъра ** през съответния период. Дължимата легова равностойност на храната не му била заплащана през процесния период. Поддържа, че лицата по чл.142, ал.1, т.1, т.2 и т.3 ЗМВР имат право на безплатна храна или леговата ѝ равностойност по чл.181, ал.1 ЗМВР. Навежда довод, че с издадената въз основа на законовата делегация по чл.181, ал.5 ЗМВР от министъра ** Наредба № 8121з – 773/01.07.2015г. може да се регламентирант единствено условията и реда за предоставяне на сумите и доволствията, но не да се определя категорията служители на МВР, които имат право на леговата равностойност на храната.

Предпочитаният ответник – Столична **, е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва исковете. Прави възражение за погасяване на част от исковите претенции по давност. Възражава, че не е пасивно легитимиран да отговаря по предявените искове, защото орган по назначаването е директорът на МВР, а не директорът на СДВР. По същество изтъква, че изрично в Наредба № 8121з – 773/01.07.2015г. за условията и реда за осигуряване на храна или леговата ѝ равностойност на служителите на Министерството ** е посочено, че наредбата се отнася само до служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ЗМВР, като служителите по чл.143, ал.1, т.2 ЗМВР са изключени от обхвата ѝ. Ищецът като

служител по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР нямал право на храна или паричната ѝ равностойност съгласно чл.181, ал.1 ЗМВР. Последната норма не намирала приложение спрямо служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР предвид нормата на чл.142, ал.4 ЗМВР, според която статутът на служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР се определя съгласно ЗДСл, а ЗМВР е приложим само относно конкретни норми, сред които не попада тази по чл.181, ал.1 ЗМВР. Нормата на чл.181, ал.3 ЗМВР урежда право на безплатна храна само за служители, заети с дейности, свързани със специфичен характер на труда, каквито нямало доказателства ищецът да е извършвал. В издадените от министъра ** заповеди на основание чл.181, ал.4 ЗМВР, с които ежегодно през процесния период се определя размер на паричната равностойност на сумите на доволствията по чл.181, ал.1 – 3 ЗМВР, изрично било посоченото, че левовата равностойност на храната се дължи единствено на служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ЗМВР. Последното сочело, че служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, сред които и ищецът, били изключени от обхвата на заповедите. Това било законосъобразно, защото посочената категория служители на МВР били изключени и от обхвата на Наредба № 8121з – 773/01.07.2015г. Нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР не следвало да се разглежда изолирано, а само в съответствие с останалите норми на същия закон.

Евентуалният ответник – Министерство **, също е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва исковете. Възражава, че не е надлежен ответник по предявените искове, тъй като ищецът е работил при СДВР, която дирекция е юридическо лице съгласно чл.37, ал.2 ЗМВР. Поради това именно СДВР следвало да отговаря по предявените искове, защото СДВР начислява и изплаща възнагражденията на своите служители за положен труд. По същество навежда довод, че предвид притежавания от ищеца статут на държавен служител по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР същият не се ползва от право на безплатна храна по чл.181, ал.1 ЗМВР. В разпоредбата на чл.142, ал.4 ЗМВР липсвала изрична препратка към чл.181, ал.1 ЗМВР. Евентуално ищецът не бил доказал да е работил при специфични условия, което да му дава право на безплатна храна съгласно чл.181, ал.3 ЗМВР. Прави възражение и за погасяване на вземанията по давност при приложение на тригодишен давностен срок.

Софийски районен съд, като взе предвид предявените искове, възраженията срещу тях и доказателствата по делото, намира следното:

Безспорно е по делото, а от приетите по делото писмени доказателства, вкл. и кадрова справка за ищеца (л.156), се установява, че считано от 05.08.2016г. ищецът е бил назначен на работа в СДВР по служебно правоотношение, което е прекратено на 13.12.2021г. През процесния период последователно без прекъсване ищецът е заемал различни длъжности в СДВР, като е бил държавен служител от категорията по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР.

По въпроса за пасивната материалноправна легитимация на ответниците съдът намира следното : Както се посочи по – горе, в процесния период заеманите от ищеца длъжности са в Столична ** (СДВР), която структура на МВР е юридическо лице съгласно чл.37, ал.2 ЗМВР. По аналогия на нормата на чл.61, ал.2 КТ, която следва да намери приложение и при служебното правоотношение (в този смисъл е решение от 27.01.2016г. по гр.д. № 3330 по описа за 2015г., IV ГО, ВКС) същото е възникнало между ищеца и структурата, в която изпълнява служебните си задължения, а именно СДВР, независимо, че орган по назначаването е друг – министъра **. СДВР като юридическо лице разполага и с процесуална провосубектност съгласно чл.27, ал.1 ГПК. При това поначало предпочитаният ответник – СДВР, а не евентуалният ответник – МВР, е адресат на парични задължения, произтичащи от служебното правоотношение с ищеца.

Спорен по делото е въпросът дали в качеството си на държавен служител по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР ищецът има право на безплатна храна съгласно чл.181, ал.1 ЗМВР.

Разпоредбата на чл.181, ал.1 ЗМВР гласи, че на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Към процесния период ЗМВР предвижда три категории

служители на МВР, чийто статут се урежда по различен начин, а именно : 1/ държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2/ държавни служители и 3/ лица, работещи по трудово правоотношение. Статутът на държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, както и на служителите по чл.142, ал.3 ЗМВР се урежда по ЗМВР – чл.142, ал.2 ЗМВР. Статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение, се урежда при условията и по реда на Кодекса на труда и на ЗМВР – чл.143, ал.5 ЗМВР. Статутът на държавните служители по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР, към които спада и ищецът, се урежда със Закона за държавния служител, а с изменение на ЗМВР - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.10.2020 г. - и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 182, чл. 185, ал. 1, чл. 186а, чл. 190, ал. 2, чл. 191 и 233 от ЗМВР – чл.143, ал.4 (изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.10.2020г.) ЗМВР.

Макар буквалният прочит на нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР да сочи, че служителите на МВР, без оглед на категорията по чл.142 ЗМВР, имат право на храна или нейната легова равностойност, посочената норма следва да бъде разглеждана в съответствие с останалите норми на ЗМВР, за да се установи точният ѝ смисъл съгласно чл.46, ал.1 ЗНА. Нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР не може да се тълкува изолирано от останалите норми от същия закон, които уреждат статута на отделните категории служители на МВР и по – конкретно следва да бъде разглеждана във връзка с нормата на чл.142, ал.4 ЗМВР. Последната в настоящата ѝ редакция предвижда служителите от категорията по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР да се ползват само с определени изрично посочени права по ЗМВР и сред тях не попада правото на безплатна храна или нейната легова равностойност по чл.181, ал.1 ЗМВР. Да се приеме, че нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР се отнася до всички категории служители на МВР, означава да се пренебрегне законодателната воля относно начина на уреждане на статута на отделните категории служители на МВР. Следва да се има предвид, че отделните категории служители на МВР са натоварени с различни функционални компетенции, което обуславя разликата в установените за тях права и законодателно това е изразено с регламентиране на статута им по различен начин (изцяло по ЗМВР, по КТ и по ЗМВР или по ЗДСл и само отчасти по ЗМВР). Въпрос на законодателна преценка е как ще бъде определен статутът на служителите на МВР и с какви права и свободи ще се ползват отделите категории служители на МВР. Въпрос на законодателна техника е начинът, по който ще се посочат правата по ЗМВР, с които се ползват служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР. В случая това е направено като изрично са посочени конкретни норми по ЗМВР, които са приложими към обсъжданата категория служители – чл.142, ал.4 ЗМВР, което означава, че останалите права по ЗМВР не им се следват. В допълнение следва да се посочи още, че раздел IV от ЗМВР е озаглавен „Възнаграждения, материално и социално осигуряване на служителите на МВР“, като буквалният прочит на разпоредбите от този раздел би довел до резултат спрямо служителите по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР да се прилагат правилата по този раздел на ЗМВР, което е изключено по арг. на чл.142, ал.4 ЗМВР, тъй като правилата за определяне възнагражденията на служителите на МВР по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР са установени от друг закон - ЗДСл. Друг извод не следва и от нормата на чл.1 ЗМВР, която сочи, че законът урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на Министерството ** (МВР) и статута на служителите в него. От текста на посочена норма не следва, че статутът на всички служители на МВР се определя по ЗМВР, а само че със ЗМВР се определят правилата, които уреждат статута им, като този статут може да се урежда изцяло или отчасти с правилата по ЗМВР и/или по правила от друг закон.

В обобщение на горното законодателят е придал на държаните служители със статут по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР само част от правата, с които се ползват останалите категории служители на МВР, като сред придадените права не е правото по чл.181, ал.1 ЗМВР за безплатна храна или нейната парична равностойност. Предвид изложеното нормата на чл.181, ал.1 ЗМВР следва да се тълкува заедно с нормата на чл.142, ал.4 ЗМВР и да се

приеме, че право на безплатна храна по чл.181, ал.1 ЗМВР имат само служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 и ал.3 ЗМВР, сред които не попада ищецът.

В изпълнение на законовата делегация по чл.181, ал.5 ЗМВР е издадена Наредба № 81213-773 от 01.07.2015г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството **. С Наредбата се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството ** (МВР) по чл. 142, ал. 1, т. 1 и т.3 и ал. 3 от ЗМВР – чл.1 от Наредбата. Неоснователен е доводът, че Наредбата по недопустим начин (в нарушение на обема на законовата делегация по чл.181, ал.5 ЗМВР) стеснява кръга от служителите на МВР, които имат право на безплатна храна. Напротив, нормата на чл.1 от Наредба № 81213-773 от 01.07.2015г. напълно съответства на законодателното решение относно правилата за уреждане на статута на отделните категории служители на МВР. Същите категории служители на МВР са посочени като правоимащи и в ежегодно издаваните на основание чл.181, ал.4 ЗМВР заповеди на министъра на вътрешните работи. Държавните служители със статут по чл.142, ал.1, т.2 ЗМВР имат право на безплатна храна съгласно чл.142, ал.4 (изм. и доп. - ДВ, бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.10.2020г.) ЗМВР само ако извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда – арг. чл.181, ал.3, вр. чл.142, ал.4 ЗМВР. Такива дейности, свързани със специфичен характер на труда според нормата на чл.2 от Наредба № 81213-773 от 01.07.2015г., са при условия на командироване или служителите в СОБТ - МВР (сега Главна дирекция "Жандармерия, специални операции и борба с тероризма"). Нито една от тези хипотези по чл.181, ал.3 ЗМВР не е налице в случая спрямо ищеца, от което следва, че през процесния период не му се следва безплатна храна и на основание чл.181, ал.3 ЗМВР.

Предвид изложеното искът за главното вземане спрямо първоначалния ответник е неоснователен, защото в полза на ищеца не е възникнало спорното материално право. Спрямо евентуалния ответник искът за главното вземане също е неоснователен, защото този ответник не е материалноправно легитимиран да отговаря по иска. Неоснователността на иска за главното вземане обуславя неоснователност и на иска за акцесорното вземане. При това предявените искове спрямо и двамата ответници са неоснователни и следва да се отхвърлят.

По разноските:

Съобразно изхода на делото право на разноски имат само ответниците, на които следва да се присъдят такива за юрисконсултско възнаграждение в размер от по 100 лева в полза на всеки един от тях на основание чл.25, ал.1 НЗПП, вр. чл.78, ал.8 ГПК.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Т. С. Г., ЕГН *****, със съдебен адрес : гр. С***, искове по чл.181, ал.1 ЗМВР и чл.86, ал.1 ЗЗД срещу Столична **, адрес : гр. София, ул. „** I” № 5 като предпочитан ответник и срещу Министерство **, адрес : гр. С** като евентуален ответник за сумата от 4320 лева – произтичащо от служебно правоотношение задължение за заплащане на легова равностойност на храна през периода 01.12.2018г. – 13.12.2021г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба (12.05.2022г.) до окончателното плащане и за сумата от 1330,80 лева – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 01.12.2018г. – 12.05.2022г.

ОСЪЖДА Т. С. Г., ЕГН *****, със съдебен адрес : гр. С***, да плати на Столична **, адрес : гр. София, ул. „** I” № 5, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 100 лева – разноски.

ОСЪЖДА Т. С. Г., ЕГН *****, със съдебен адрес : гр. С***, да плати на Министерство **, адрес : гр. С**, на основание чл.78, ал.3 ГПК сумата от 100 лева – разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____